

NOWY

Kurjer Łódzki

Dziennik polityczny, społeczny i literacki.

Sroda, dnia 4 czerwca 1913 r.

Redakcja i administracja „Now. Kurjera Łódzkiego“ mieści się w lokalu przy ul. Zachodniej № 37.

Interesowani do redakcji zgłaszać się mogą od 12 do 3 po południu i od 6 do 7 wiecz. Administracja otwarta od 8 rano do 7 wiecz.

Adres telegraficzny „Łódź Kurjer“

Rękopisów nadesłanych redakcja nie zwraca, za artykuły nieoznaczone z góry ceną, honorarjów administracja **wyplacać nie będzie.**

Prenumerata w Łodzi wynosi rocznie rb. 6, półrocznie rb. 3, miesięcznie kop. 50.

Za odnoszenie do domu lub przesyłkę pocztową dolicza się 20 kop. miesięcznie.

Za przesyłkę zagranicę dolicza się 60 k. miesięcznie.

Zmiana adresu 20 kop. **Telefonu № 253.**

Cena ogłoszeń: I-sza strona 50 kop. za wiersz lub jego miejsce, nadesłane 50 kop. nekrologi i reklamy 15 kop., ogłoszenia zwyczajne 10 kop. Drobne ogłoszenia 1/2 kop. za wyraz.

Ogłoszenia zamiejscowe: I strona 50 kop., reklamy po 20 k., zwyczaj. 12 k. za wiersz lub jego miejsce w tekście 75 kop.

Agentury: w Łodzi Biuro ogłoszeń „Promień“, Piotrkowska 81; w Pabjanicach A. Wadzyński, Zamkowa 23; w Zgierzu: Nowy Rynek, kiosk Aleksandra Lacha
WYŁĄCZNE PRAWO przyjmowania ogłoszeń w Rosji, za granicą i w Król. Polskiem, oprócz Łodzi i okolicy, oddane jest Domowi Handl. L. i E. Metz i S-ka

Orkiestra Warszaw. Straży Ogniowej pod dyr. A. Sielskiego

otwiera dnia 7 czerwca (sobota) w Parku Miejskim przy ul. Dzielnej Sezon Koncertowy

WIELKIM KONCERTEM

dwóch orkiestr dętej i mandolinistów, a połowę dochodu przeznaczą na rzecz Pogotowia Ratunkowego m. Łodzi.

BIURO

przepisywania na maszynaach i tłumaczenia na wszystkie języki. Widzewska 47.

E. VERETE

od godz. 9—1 i od godz. 3—ej do 8—ej. 1963—3

Podziękowanie

Niniejszem wyrażam podziękowanie Panom Sędziom Polubownym w sprawie mojej i przedsiębior. budowlanych br. Goldberg, Panom: M. Helmanowi, B. Amzelowi i S. Hershbergowi za sumienne sądenie sprawy mojej oraz Panu M. Gancowi jako adwokatowi w tej sprawie. Ch. Leng. 2170—1

Piegi
PRYSZCZE,
OPALIZNE,
WAGRY,
CZERWONOŚĆ TWARZY
I WSZELKIE PLAMY NAJSKUTECZNIEJ USUWA.
PASTA do TWARZY
WYNALEZKU APTEKARZA
JANA NIWINSKIEGO.
DLA UNIKNIĘCIA NAŚLADOWNICTWA, KAŻDE PUDEŁKO
ZAOPATRZONE JEST W PŁOMBĘ NA KTÓREJ ZNAJDUJE
SIĘ N° 204 I NAZWISKO WYNALEZCY.
SPRZEDAŻ W APTEKACH, SKŁADACH APTECZNYCH
I PERFUMERJACH.

Dzisiejszy numer składa się z 8 kolumn.

KALENDARZYK.

Sroda, 4 czerwca 1913 r.
Dziś: Franciszka Carac.
Jutro: Bonifacego i Walerji.

Dyktatura.

W maju roku zeszłego, cesarz Wilhelm II, podczas odwiedzin Alzacji i Lotaryngji, na bankiecie, wydanym na jego cześć w Strasburgu, w czasie rozmowy z miejscowym mar-

szalkiem sejmu, rzucił następująco słowa:

„Tak dłużej być nie może! Jeżeli stan rzeczy się nie zmieni, to ja waszą konstytucję zdruzgocę na drobne kawałki i z Alzacji zrobię prowincję pruską!“

Słowa te przedostały się do Francji i prasa paryska napiętnowała je w sposób bardzo energiczny.

Przeszedł akurat rok, od czasu jak Wilhelm II wypowiedział swą groźbę i widzimy teraz, że to nie były dźwięki puste. Wychodzi na to, że wszystkie prawa obywatelskie, dopiero niedawno otrzymane przez mieszkańców, tak zwanych ziem państwowych „Reichständer“, mogą lada chwila rozlecieć się w kawałki. Projekt, mający na celu okrajanie tych praw, chcieli tymczasowo utrzymać w tajemnicy. Lecz przeszkodziła tu, jak i w pierwszym wypadku, prasa francuska, która podała do wiadomości publicznej sekret berlińskich i strasburskich kancelarji.

Plan rządu niemieckiego polega przede wszystkim na prawnie sformowanym „wyjaśnieniu“ prawa państwowego o związkach i na ofiarowaniu namiestnikowi Alzacji i Lotaryngji prawa nieograniczonego na rozwiązywanie tych wszystkich związków i stowarzyszeń w kraju, które on uzna za niewygodne dla administracji miejscowej. Prócz tego, buduje się gilotynę dla prasy: rząd alzacko-lotaryński otrzyma prawo kasowania tych czasopism, które nie będą drukowane w języku niemieckim.

Oczywiście, projekt chce przywrócić tak zwane „paragrafy dyktatorskie“, które skasowane zostały w 1902 roku i zdawało się, że już nigdy nie powrócą, a zwłaszcza po tem, jak dwa lata temu wstecz, Alzacja i Lotaryngja otrzymała konstytucję własną i parlament odnowiony. Wydało się wówczas, że ten kraj przesładowany odetchnie troszkę.

Projekt ustaw wyjątkowych dla Alzacji i Lotaryngji przewiduje zamknięcie wszystkich tych związków,

których działalność zagraża bezpieczeństwu publicznemu i dąży do celów nie przewidzianych w statutach tych związków.“

To są zupełnie te same motywy, które były kamieniem węgielnym skasowanych paragrafów dyktatorskich. Każde Stowarzyszenie polityczne i każde kółko sportowe, jeżeli „nie podobały“ się zwierzchnikowi okręgowemu, lub zostały zadenuncjowane przez żandarma zwykłego, niezwłocznie padał o ofiarę tych paragrafów.

Często zdarzały się wypadki, że po nieudanych wyborach rządowych natychmiast, na zasadzie tych paragrafów, rozwiązywano najniewinniejsze ferein'y.

W części swej, tyczącej się prasy, projekt ustaw wyjątkowych skierowany jest przeciwko tak zwanej prasie nacjonalistycznej, antyniemieckiej, — ma tu rząd na względzie prześladowanie dzienników francuskich.

W rzeczywistości nowe prawo uderzyć może na każde stronnictwo, które posiada własne organy prasy francuskiej w Alzacji i Lotaryngji i dzięki swemu stanowisku opozycyjnemu ściągą na siebie gniew rządu.

W Alzacji i Lotaryngji prócz stronnictwa katolickiego „centrum“ i socjalna demokracja ucieka się zwłaszcza podczas agitacji przedwyborczej, do wydawnictw francuskich w tych okręgach, w których mieszkańcy mówią po francusku.

Z tej i z tamtej strony Wogezów jednakowe panuje zdziwienie i wzburzenie z powodu tego projektu ustaw wyjątkowych, z którymi rząd rzeszy niemieckiej wystąpił tak niespodziewanie i w takiej chwili krytycznej w międzynarodowych, a zwłaszcza francusko-niemieckich stosunkach.

Paraliżowanie rozwoju ruchu socjalistycznego w tym kraju, jest to dążenie nie wytrzymałe najbliższej krytyki, z punktu widzenia wszech-niemieckiego, dlatego, że socjalizm

w Alzacji i Lotaryngji jest najwplywowszym czynnikiem germanizatorskim.

Co się zaś tyczy tego, że niektóre organy prasy francuskiej i stowarzyszenia sportowe w tym kraju kłopotują Francję, jest to nic innego jak reakcja przeciwko zapędom germanizatorskim wielkorządców, których już dobrze wyszkolonych w hakatystycznej uczelni pruskiej i po odbyciu przez nich „praktyki“ w Wielkopolsce i na Szlaku pruskim wysyłają do Alzacji i Lotaryngji.

Pocóż jednakże rząd rzeszy niemieckiej podjął obecnie sprawę wprowadzenia ustaw wyjątkowych w Alzacji i Lotaryngji? Najwidoczniej ma tu rząd na względzie wyrachowanie nie tylko wewnętrznej polityki, ale i zewnętrznej.

Nagła potrzeba zbrojeń kosztownych miliardów wywołuje zapatrywania sceptyczne i protesty głośne nie tylko w sferach skrajnie opozycyjnych „państwa bojaźni bożej i dobrych obozajów“.

W Alzacji i Lotaryngji wszystkie stronnictwa oświadczyły, że na tych kresach nikomu do głowy nie przychodzi wplątanie się w wojnę o Strasburg lub Metz. Przedstawiciele tego kraju byli obecni niedawno na konferencji parlamentarnej w Bernie szwajcarskim, gdzie o odwiecie za przegraną w 1870—1871 r. nie było nawet mowy. Należy więc przypuszczać, że wypracowanie ustaw wyjątkowych dla Alzacji i Lotaryngji akurat w chwili obecnej, ma na celu zupełnie co innego. Chodzi o to, by nabawić strachu flistrów niemieckich niebezpieczeństwem alzacko-lotaryńskim, jako też o wmówienie w nich przekonania, że prócz ustaw wyjątkowych, nieodzowne jest znaczne powiększenie armji, ażeby utrzymać pod swem berłem kraj podbity. A jeśli taktyka rządu pruskiego wywoła w Alzacji i Lotaryngji poważne zaniepokojenie i powstanie, to wówczas rząd niemiecki, dzięki swemu prowokatorskiemu zachowaniu, dopnie efektu pożądanego.

Samo się przez się rozumie, że w Alzacji, w sferach tamtejszego społeczeństwa niemieckiego, projekt rządu wywołał niezadowolnienie i trwogę.

We Francji na te machinacje rządu niemieckiego patrzą, jak na wyzwanie, które znowu rozbiło

Dzień Kwiatka

na rzecz Tow. „Linas Hacholim” i Sekcji położniczej.

Dnia 22 czerwca 1913 roku odbędzie się Dzień Kwiatka na rzecz tych tysięcy biednych i chorych, którzy są wspomagani przez Tow. „Linas Hacholim” i Sekcję położniczą.

Osoby, które chcą się zająć organizacją Dnia Kwiatka oraz sprzedają, proszone są o łaskawe zgłaszanie się do biura Tow., Południowa 19, między 10—1 6—8 wieczorem

Komitet.

N
A
P
O
L
E
O
N

WSPANIAŁY UPOMINEK

Jesteśmy w posiadaniu kilkudziesięciu egzemplarzy wspaniałego albumu

NAPOLEON

(legjony i Księstwo warszawskie) w opracowaniu Ernesta Łunińskiego

Okolo 500 ilustracji.

Cena księgarska rb 11, prenumerujący „Kurjera” nabywać mogą po

rb. 5.50.

Album obejrzeć można w administracji „Kurjera” ul. Zachodnia 37.

N
A
P
O
L
E
O
N

Towarzystwo Sportowe „UNION”

„HELENÓW”

PLAC SPORTOWY. Osobne wejście.

W niedzielę d. 8 Czerwca 1913 r. o godz. 3 1/2 po poł.

Międzynarodowe 100 Klm. WYŚCIGI

za dużymi motorami 3 biegi 20, 30, 60 Klm. Biegi sprynterów—2 mistrzostwa. Bieg psichurów. W biegach dystansowych startują:

RAYMOND LEVIENNOIS Francja.	H. KJELSDEN Danja.
PIET TIMMERMANS Holandia.	A. BECK Łódź.

Ceny miejsc od 25 kop. — Rbl. 2.50 Passepout (środek; tor) dla pań i uczniów po Rbl. 1.
Każdy bilet daje prawo wolnego wstępu do HELBOWA.

KONCERT. 995—8 **KONCERT.**

Secznicza i wzorowa kuźnia dla koni
pod kierunkiem lekarzy-specjalistów tutejszego garnizonu i lekarza wet. **S. Wolmana**
LESZNO 34.
Otwarta od 10-ej do 1-ej i od 4-ej do 6-ej po poł. 1792—0

Stacja klimatyczna Inowódz nad Pilicą.
Łecnie mieszkania umeblowane.
W lasach Spalskich lekarz, apteka, sklep spożywczy, fortepian, tenis, kąpiele rzeczne, ciepłe. **Szosa do samego miejsca.** Wiadomość Zielona 11 u adw. przys. Biren-cwejga m. 3-6 tel. 12-18 Tamże wiadomość o pensjonacie dla dzieci i młodzieży. 834—3.

Firma egz. od 1885

Konkurencja!
Nowomiejska Nr. 6.
Największy wybór męskiego damskiego i dzieciennego obuwia własnego wyrobu z najlepszych zagranicznych skór, najnowszych fasonów, po cenach najniższych.
Wielki wybór petersburskich sandałów po cenach fabr. Proszę się przekonać.
A. I RZESZKOWSKI

Laboratorium chemiczno-techniczne i fizjologiczne „Zjednoczonych chemików” w Łodzi

ul. Średnia 20, róg Solnej pod kierunkiem Inżyniera DOMINIKIEWICZA

Analizy chemiczne dla wszelkich dziedzin przemysłu włókiennego.
Analizy produktów spożywczych.
Analizy wydzielin (moczu, płwociny i t. d.)

♦ ♦ ♦ ♦ ♦

Biuro porad technicznych dla przemysłu włókiennego. Porady chemiczne. Przepisy.
(Udzielanie porad od godz. 4 do 8 po poł.)
W niedziele laborat. otwarte od 12 do 2-ej.

Teatr „URANIA”

Program od 16 Maja do 31 Maja.

DUO FLEMING.
Z swoim komicznym Sketchem pod nazwą „Artystka i jej adorator z łoży”.

M-me **FERNANDE d'ELBE.**
Artystka ekscentryczna z Folies Caprice w Paryżu.

ALLEGRO.
Deska tajemnicza! Gdzie jest Ptak?
Mr. **JAMES JOHNSON.**
Balans akt Z'umliwający ekwilibrysta.

LES CARUZZO.
Znani salonorowi akrobaci.

LES BOLOS.
Komiczny muzyczny akt.

MISS DAENELL.
Tancerka transformacyjna z nowymi tańcami.

FRIEDE KARTENS.
Wiedeńska Subretka.

URANIA BIO
Nowa serja obrazów.

w OGRODZIE.

POLSKI Teatr MARIONETEK.
KOMICZNE CHINECKIE CIENIE (sylwetki) wyk. p. Rosel.

Nowości Nowości
ARTYSTA GRAWER NA SZKLE.
DETA ORKIESTRA 24 osoby.
PANORAMA.

Ugród wspaniale iluminowany Wejście do ogrodu 15 kop.

Osoby biorące bilety (miejsca siedzące) do Teatru, za wejście do ogrodu nie płacą.
Wielkie zabawy od 6 wieczór. W Soboty i święta od 8. Przedstawienia bez przerwy.

Piegi, opalenizna, plamy przyszcze, wagi usuwa radycznie i udelikatnia cerę.

KREM.

Cena za słoik 50 kop. i 75 kop. Zadać tylko w składach aptecznych. Nawrot 54 i Konstancyńska 75.

Filtry Voignana
dostarczają zdrową wodę krystaliczną i czystą

do użytku domowego w podróży i w kwaterach. Zadać cennik w Antoni Bandur, Łódź

Zabezpieczają od tyfusu, cholery i innych chorób!

Ważne dla Pań
Świeży transport
sukien batystowych, etaminowych, jak również haft do bielizny. Gipsurów wstawki, i tytułe na biuzki po cenach najniższych, poleca **M. SPERLING.**
ul. Wólczńska 29, róg Zielonej. 2199—3

PATENTY
NA WYNALEZI MODELE I MARKI FABRYCZ.

GOLDMAN i ELLENBAND
WARSZAWA, LESZNO N° 15 Telefony N°228.

MEBLE

używane ze stołowego i sypialnego pokoju, z powodu przeprowadzki są do sprzedania. Mikołajewska 46 m. 8. 2221—3

Warsz. Akc. Tow. Pożyczkowe Lombard
Oddział I ul. Zachodnia N° 31. Oddział II ul. Pasz. Mayera N° 11. Zawiadania, że w właściwym czasie nie prolongata zastawów, na sprzedaż wystawionych, miejsca nie będzie. Wykaz N° zastawów, podlegających sprzedaży, będzie ogłoszony w gazecie „Rozwój”

LIcyTACJA
na sprzedaż zastawów (z obydwoch oddziałów) we właściwym czasie nie prolongowanych. Podczas trwania licytacji prolongata zastawów, na sprzedaż wystawionych, miejsca nie będzie. Wykaz N° zastawów, podlegających sprzedaży, będzie ogłoszony w gazecie „Rozwój”

Mebie używane i nowe najtaniej sprzedaje **Magazyn mebli Wład. Romiszewskiego**
Łódź, Piotrkowska 117 (1-sze piętro).
Posiada w dużym wyborze całe urządzenia pokojów, a także pojedyncze meble tak nowe, jak używane, obrazy, zegary, lampy, kuchenne urządzenia, stylowe meble, gięte patentowanej fabryki po fabrycznych cenach. Zamieniam stare na nowe i ku-2066—6 puje.
W święta i niedziele magazyn otwarty od 1—5 po poł.

W Rudzie

do wynajęcia tanio wspólny pokój i weranda, dla kobiety inteligentnej. Wiadomość: Olgińska 12 w drukarni.

Reumatyzm
bolesne dolegliwości.
Wyleczyłem siebie, znajomych moich, środkiem domowym, który polecam cierpiącemu ogółowi. Kto przysłał adres swój i rubla niezwłocznie wysię receptę tego skutecznego środka. Niech każdy przekona się eszorej prawdziwie. Przekazy adresować, **Kielce. KOSKO.** 2233—4

Dr. L. Klaczkin
Konstancyńska 11.
Syphillis, skórne, weneryczne, choroby dróg moczowych.
Przyjmuje od 8—1 rano i od 5—5 wiecz. Dla pań od 4—5 po południu.

Dr. Leyberg
Weneryczne, płciowe i skóry od 10—1, 6—8. Niedziele i święta od 8—1.
Dla Pań—5, poczekalnia oddzielna.
Krótką 5, tel. 26-50

Pierwsza Secznica Lekarzy Specjalistów dla przychodzących chorych
45. Piotrkowska 45 (róg Zielonej).

Wewnętrzne i nerwowe **Dr. I. Szwarcwasser** od 10 — 11 i 4 i pół—5 i pół. w niedziele od 10—11.
Choroby skórne i weneryczne **Dr. L. Prybulski** W niedz., wtorek, czwartki, piątki od 1—2. Poniedziałek, środa, sobota od 8—9 wiecz.
Choroby dzieci **Dr. I. Lipszyc**. Codziennie od 1—2 pp.
Choroby chirurgiczne **Dr. M. Kantor**. Codziennie od 2—3.
Choroby kobiece **Dr. M. Papierny**. Codziennie od 3—4.
Choroby oczu **Dr. B. Donchin** Poniedziałek, wtorek, środa, czwartek od 9—10 rano. Niedziela, piątek, sobota od 1—2 po południu.
Choroby nosa, uszu i gardła **Dr. C. Blum**. Poniedziałek, wtorek, środa, czwartek od 1—2. Piątek, sobota, niedziela od 9—10 rano

Analizy krwi, wydzielin moczu. Badanie mamek.
Porada dla niezamożnych kop. 50

